

ERDEI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:

Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ara 1 lej

IV. évfolyam 258. sz.

1935. szeptember 21.

Szombat

Mussolini gunyolódik

„Nemcsak elfogadhatatlan de neveltséges is az ötös bizottság javaslata”

Nem kirándulásra vittünk 200 ezer katonát Atrikába -- jelentette ki a Duce egy angol lap munkatársa előtt

London, szept. 19.

Az a tény, hogy az olasz minisztertanács az ötös bizottság javaslata felett döntést szombatra halasztotta, genfi népszövetségi körökben némi reményt keltett arra nézve, hogy az olasz kormány legalább is tanulmányozni fogja a kérdést. — Ezt a reményt azonban valószínűleg végérvényesen megölte Mussolini olasz miniszterelnöknek azon nyilatkozata, amely ma reggel jelent meg a londoni Daily Mail hasábjain.

— Az ötös bizottság javaslata — mondja a nyilatkozatában Mussolini — nemcsak hogy elfogadhatatlan, hanem egyszerűen neveltséges.

Sivatagot akar Olaszországnak adni. Dagodi nem egyéb, mint régen kiszáradt tengerfenék, ahol egy fűszál sem nő meg. — Ogaden pedig kópusztá. Az ötös bizottság még annyit sem ajánlott fel, hogy a csendőrség és a közigazgatási ügyekben Olaszországnak beleszólása legyen. Azt gondolja talán az ötös bizottság, hogy az olasz kormány azt a 200.000 katonát egyszerűen hazarendeli és azt mondja nekik, hogy ez csak egy kis kirándulás volt?

— Abesszin nép és állam tulajdonképpen nincs. Abessziniában az Amharra törzs uralkodik a legyőzött és rabszolgaságban színylődő többi törzsek felett.

Az angol tengeri flotta tovább végzi manővereit a Földközi tenger mentén.

Mint Addis Abeából jelentik az abesszin kormány betiltotta az idegenek mozgási szabadságát. Csupán a négus külön felhatalmazásával lehet kapni szabadmozgási engedélyt.

A Lombardia nevű olasz gőzös 4.000 emberrel utnak indult Keletafrika felé.

Londonban újabb belpolitikai szenzáció van. Ezelőtt két héttel Landsbury, a munkáspárt parlamenti vezére odanyilatkozott, hogy nem helyesli a munkáspárt azon álláspontját, hogy Olaszország ellen büntetéseket kell alkalmazni. Most követte Landsbury példáját Ponsomby is, a munkáspárt elnöke, aki Landsburynek levelet írt, melyben kifejti, hogy ő sem helyesli a munkás-

párt álláspontját. Most az a furcsa helyzet állott elő, hogy a munkáspárt két vezetője saját pártjának hivatalos álláspontját ellenzi.

Addis Abeából érkező jelentések szerint Abesszinia Kaffa nevű tartományában államellenes összeesküvést lepleztek le. Ez a tartomány csak néhány évtizede tartozik a négus birodalmához és az elnyomott bennszülöttek, akik már tudják, hogy „valami készül”, most elérkezettnek látták az időt arra, hogy felszabadítsák magukat a négus uralma alól.

Az itt élő káfidsza törzsek a háborús hírek hallatára pár hónappal ezelőtt hűség nyilatkozatot tettek a négusnak, mire az

abesszin hadvezetőség felfegyverezte és kiképezte őket az olaszok elleni hadjáratra. Annál meglepőbb volt Addis Abeában a hír, hogy

a káfidszák fegyverestől együtt eltűntek az őserdők rengetegében és most arra készülnek, hogy a háború kitörése pillanatában a négus fegyvereivel megszárolják le a négus katonáit az amhara törzs tagjait.

A seradai katonai kormányzó rendkívül szigorú intézkedéseket léptetett életbe és a készülő zendülést minden áron vérbe akarja fojtani. A tartományi önkormányzat sok tisztviselőjét lefejezték már és hasonló sors vár a zendülők vezéreire.

Nagy vihar a Fekete-tengeren

Több hajó vészjeleket adott le

Constanta, szept. 19.

A Fekete tengeren tegnap éjjel óriási vihar dühöngött. A nyílt tengeren a constantai kikötő előtt az Aielos, Tolama City

és a Koravidi nevű hajók S. O. S. jeleket adtak le, mert megsérültek. A kikötő parancsnoksága segélyhajót küldött ki, amely bevontatta a hajókat a kikötőbe.

Százötven munkás különös kálváriája

Chisinautól Brasovig

Egy vakmerő szélhámos orruknál fogva vezette a szerencsétlen embereket

Brasov, szeptember 19.

Nem mindennapi szélhámoságot követett el egy Rihel Toch nevű besszarábiai szélhámos. Besszarábiából 150 munkást szerződtetett azzal, hogy Brasovban épülő gyárhoz kell munkás s kétszeres fizetést ad nekik. A kötelezettség az volt, hogy saját költségükön kell, hogy Brasovba utazzanak. Amikor megérkeztek Brasovba, egy mezőre vezette őket, ahol csak egy csőzház állott. Itt 150—300 lejecket vett el tőlük garanciaként s azt mondta, hogy autóbui-

szok fognak jönni hogy elvigyék őket a gyártelepre. Természetesen a munkások várhattak. Végre a rendőrséghez folyamodtak és feljelentették a szélhámost, aki ellen közzé parancsot adtak ki.

Időjárás

Egyelőre keleten is csendes és szárazra forduló idő. Nyugatról újabb esők. Erősebb éjjeli lehűlés, a nappali hőmérséklet nem változik lényegesen.

Az 500 főnyereményes őszi tombola 23. száma

Visszaadták a nácik Svájcnak Berthold emigráns német ujságíró

Bern, szept. 19.

A Svájc területéről elrabolt emigráns német ujságíró, Berthold Jacob ügyében váratlan és szenzációs fordulat történt. Mint emlékeztet, Bertholdot, aki Svájc területén éles hitlerellenes propagandát folytató, pár hónappal ezelőtt a náciügynökök Baseltől elrabolták és német területre hurcolták, ahol fogságba vetették.

Az egész világ közvéleménye felháborodottan vette tudomásul, a nácik középkeletre, a svájci szövetségi kormány pedig diplomáciai jegyzékben fordult Németországhoz, amelyben Berthold visszadását követelte. A mai Németország ura előbb könnyen vették a diplomáciai lépést és kijelentették, hogy Bertholdot nem ad-

ják vissza, sőt ügyében már ki is tűzték a "főtárgyalást", amelynek eredménye csak egy lehetett volna, hogy tudniillik Bertholdot kivégzik.

Ugy látszik azonban, hogy Németországban is akadnak még józanabb gondolkodású emberek, akik a kormány tagjait meg tudták győzni arról, hogy Berthold elrablásával a horogkeresztes kormányzat — kissé tulmennyel a célon, aminek igen súlyos következményei lehetnek. Tegnap ugyanis Bertholdot visszaadták a svájci hatóságoknak.

Tekintettel arra, hogy az emigráns ujságíró egyáltalán nincs biztonságban, a svájci hatóságok egyelőre őrizetbe vették és később döntenek további sorsa felől.

A mortium áldozata

Agyonlőtte magát Bucurestiben egy erdélyi származású orvostanhallgató

Bucuresti szept. 19.

Megdöböntő tragédia történt Bucurestiben. Az orvostanhallgatók otthonában tegnap délután Tarla Ámos erdélyi származású fiatal szigorló orvos, aki az Alba megyei Horia községben született, szobájába zárkózott, ahol

Szivenlőtte magát és azonnal meghalt.

Buculevelet hagyott hátra, amely megrendítő tragédiáról rántja le a leplet. Tarlának volt egy barátja, aki szintén orvostanhallgató volt. Tarla, aki enyhén morfinista volt, megkóstoltatta barátjával a morfiomot, aki szenvedélyes morfinista lett. A morfiom következtében a fiatal ember mind jobban elzüllött, amelynek az volt a következménye, hogy néhány héttel ezelőtt morfiommal megmérgezte magát.

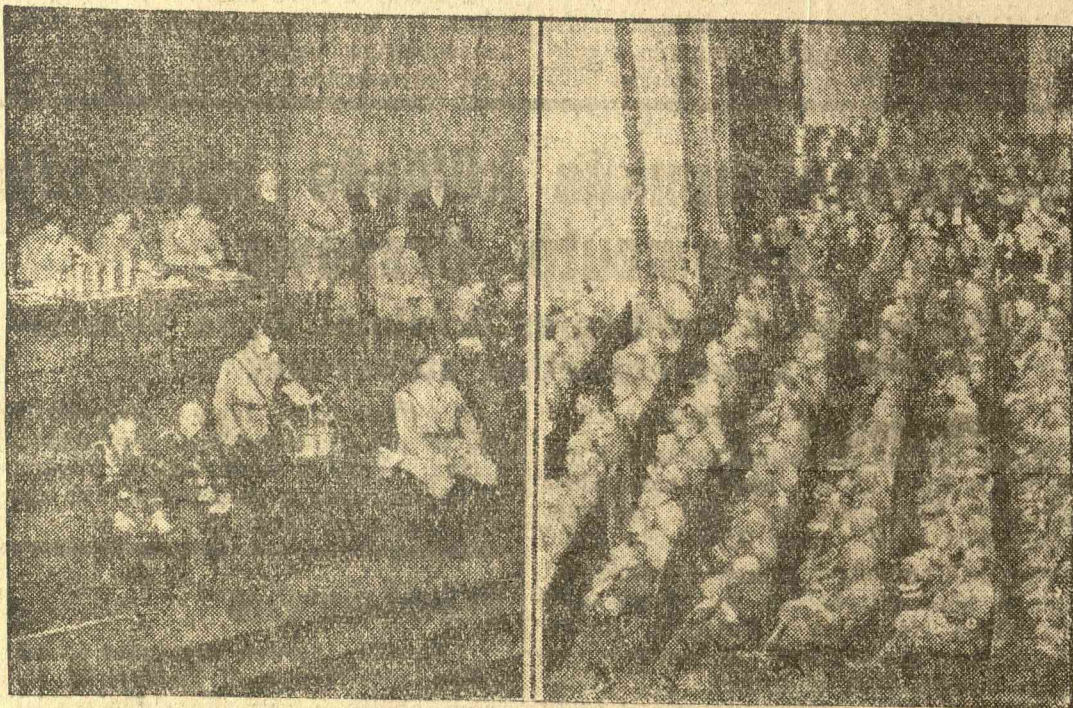
Tariannak attól a pillanattól kezdve lel-

kiismeretfurdalása támadt, amelyet nem bírt ki. Ez adta kezébe a végzetes fegyvert, amely azután vészelt vele.

Megmérgezett a gomba egy négytagú családot

Gödöllő, szept. 19.

Angyeln József vasutas, a felesége és két kis gyermekük gombalevest vacsoráztak. Tizenegy óra tájban, amikor már aludt a család, egyszerre csak nyögés és jajveszékelés verte fel a ház csendjét. A négy és két esztendőes gyermekek fuldokolni kezdtek és még mielőtt az orvos megérkezett, nagy kínok között kiszenvedtek. A vasutast és feleségét, akinek szintén nagy mértékben mutatkozott a mérgezés, kórházba szállították.

A nürnbergi birodalmi gyűlés

A Nürnbergbe egybehívott birodalmi gyűlésen Hitler megfosztotta állampolgárságuktól az összes német zsidókat. Balra: Hitler beszél. Jobbra: egy pillantás a „képviselőkre”.

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény.

Aki 40 szelvényt összegyűjt, az részt vehet az 500 nyere-
ményes tombolán

1935 szeptember—október hó

15 ezer idegent utasított ki a külföldiek ellenőrző bizottság

Bucuresti szept. 19.

Az idegenek ellenőrző bizottság, — amelynek az a célja, hogy minden évben felülvizsgálja azoknak a kérvényeit, akik az országban akarnak maradni és dolgozni, — most 15.000 kérvényre kedvezőtlen választ adott. Ennek a 15.000 embernek, egy hónap alatt el kell hagyni Románia területét.

Lábát törte egy oradeai kereskedő

Oradea, szept. 19.

Súlyos baleset érte tegnap délután Grosz Sándor oradeai kereskedőt Astrucsa 8 szám alatti lakásán. A kereskedő lakásából jött ki és az udvaron oly szerencsétlenül esett el, hogy a ballábát eltörte. A mentők vitték be a kórházba, ahol a törött lábat gipszbe tették.

— Étvágytalanságnál, gyomorhurutnál, gasztrikus láznál, bélrekedésnél, emésztési renyhéségnél, anyagcserezavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizsketésnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendbehozza a gyomor és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány számos uttorója megállapította, hogy a Ferenc József víz abszolút megbízható hashajtó s ezért az emésztőszervek megbetegedéseinek kezelésénél állandóan alkalmazható.

Hollandiában sem köthetnek vegyes házasságokat a németek

Amsterdam, szept. 19.

Hollandia és Németország között szerződés jött létre, amely szerint a holland kormány tiszteletben tartja a német árja törvényt a Hollandiában tartózkodó német alattvalókra is. Ennek a szerződésnek alkalmazására most került sor, amikor a holland anyakönyvvezető előtt megjelent egy zsidó menyasszony és egy árja vőlegény — német állampolgárok — és kérték, hogy eskessék őket össze. Az anyakönyvvezető megtagadta a kérést hivatkozással a holland-német egyezményre.

Szabadlára helyezték a Coroiu szökése miatt letartóztatott fogházigazgatót

Botosani szept. 19.

Ismertes, hogy Coroiu bandita, amikori újra elfogták, szökésének okául azt mondta, hogy a fogházigazgató türehtetlenül viselkedett vele szemben és ezért volt kénytelen a szökéshez folyamodni. Ursake Valentin volt fogházigazgatót letartóztatták. Egy hónap óta volt fogságban és most került az ügye ismét a törvényszék vádta-
rácsa elé. Sikeres védőbeszéd után a törvényszéki vádta-
nács elrendelte Ursake volt fogházigazgató szabadlábrahelyezését. Így Coroiu állítólagos bűntársa és sanyagatója szabadlára kerül és maga gondoskodhatik a védelméről.

BÜNÖS VAGYON

— Detektívregény — 43

Mikor a közgyűlés végével az újonnan megválasztott igazgatók kijöttek a tereméből, a hivatalnokok izgatottan figyelték őket. Utólag megállapították, hogy Beckmant leszavazták, de az erkölcsi győzelem azért kétségtelenül az övé maradt, mert az új irak arcán látható szorongó nyugtalanság elárulta, hogy kellemetlen igazságot kellett végighallgatniok.

XX. FEJEZET.

Dave nyugtalanul ébredt fel cellája kemény priccsén. Rémtűnően bámult a sötét falakra, az acél rácsajtóra — aztán eszébe jutott minden és elnevette magát.

Az őt visszavezette Davet az őrszobába. Más, fiatalabb parancsnok volt szolgálatban.

— Hát ez ki? — kérdezte.

— A munkanélküli, aki a hetes cellában aludt.

— Jó, mehet.

Dave aggodalmasan kémlelte végig az utcát a küszöbről. Semmi gyanusát nem látott. Futni kezdett, aztán beugrott az első üres taxiba és csak annyit kiáltotta sofőrnek, hogy hajtson tovább. Idegesen figyelt hátrafelé és mikor meggyőződött róla, hogy nem követik, megállította a taxit és kiszállt.

Nyilvános telefonállomásról felhívta a bankot. Veszélyes dolog volt, de nem tehetett mást. Miss Wrennt kérte a telefonhoz és boldog mosollyal várta, mikor hallja a hangját. De újra a telefonkezelő jelentkezett:

— Miss Wrenn nem dolgozik a bankban.

Szédelő fejjel hívta föl Paula lakását. Hallotta, hogy cseng a telefon, de választ nem kapott. Megrökönyödve bámult a levegőbe. A készülék közvetlenül Mrs. Wrenn ágya mellett van, Mrs. Wrenn pedig nem hagyhatja el az ágyat. Mi történhetett itt? — Mikor kijött a fülkéből, aggodalmában és tehetetlenségében majdnem sirt.

Gépiesen haladt a Washington Squar felé és közben újságot vásárolt. Leült a kert egyik padjára és elmerült az általa elkövetett gyilkosságok vérszomjas leírásaiba. A riporterek nem kaptak új anyagot, hát a régit teregették ki újra.

A közgyűlés rövid leírása következett, utána pedig interjú Stuarttal, melyben az új elnök olyasmit septetett, hogy különböző szabályellenességeket találtak a bank ügyvitelében és ez tette szükségessé a személyi változásokat. Davet nem tévesztette meg a dolog.

— Pizkos intrika — motyogta és tovább lapozott. Néhány oldalal arrébb meglátta Beckmann fölhaborodott nyilatkozatát, melyben megvádolja Jim Mantt, hogy a bank részvényeit azért vásárolta össze, — mert őt ki akarta turni a helyéről.

Dave minden más alkalommal hallatlan izgalommal olvasta volna ezt a történetet, de most csak a vállát vonogatta. Ugy elfogalta saját baja, hogy mással nem tudott törődni. "Rendkívüli kiadás" — harsant föl a kert utjain. Dave nem ügyelt volna rá, ha meg nem hallja saját nevét: "Dave Westover! Dave Westover újabb gyilkosságot követett el." Az egyik rikkancs majd hogy egyenesen Dave arcába nem ordította a "avakat."

(Folyt. köv.)

Ujabb aranycsempészt leplezett le a baia-marei rendőrség

Egy kereskedőt és két bányászt letartóztattak

Baia Mare, szept. 19. Az arany beváltási árát tudvalevőleg kilonként 30.000 lejelle felemelték, de az aranycsempészet ennek dacára is vigan folyik tovább. A helyzet ugyanis az, hogy az aranybányák még így is lényegesen kisebb összeget kapnak a kitermelt aranyért, mint amennyit a zügforgalomban el tudnak érni érte.

A rendőrségi közegek állandó permanenciában vannak és kutatnak az aranycsempészek után. Legutóbb tudomásukra jutott hogy az aranyüzérek Rosenfeld József

baia-marei kereskedőhöz vittek nagyobb mennyiségű kitermelt aranyat. A rendőrség ezért kiszállt a kereskedő lakására, ahol házkutatást tartottak. Ennek során

114 gramm szívaranyat találtak.

Az aranyat lefoglalták, a kereskedőt pedig bevitték a rendőrségre, ahol megkezdtek kihallgatását. Rosenfeld vallomása alapján egyébként felkísérték a rendőrségre Szamosi József és Vantuch József bányászokat is, akik ellen az a gyanu merült fel, hogy ők adták el az aranyat Rosenfeldnek.

Rejtélyes családi dráma Budapesten

Agyonlőtte feleségét egy nyugalmazott százados, majd önmaga ellen fordította a fegyvert

Budapest, szept. 19. Megdöbbenő családi dráma játszódott le tegnap délután a magyar fővárosban. Kőbányán Schüssler Ferenc nyugalmazott százados revolverével agyonlőtte feleségét. A rémtett elkövetése után menekülni akart, később azonban, amikor tettének a tudatára ébredt, önmaga ellen fordította a

fegyvert és mellbelőtte magát.

Az asszony azonnal meghalt, míg a férfit életveszélyes állapotban szállították a kórházba. Búcsulevelet nem hagyott hátra, kihallgatni viszont nem lehetett és így a családi dráma hátterét egyelőre a legteljesebb homály fedi.

SPORT

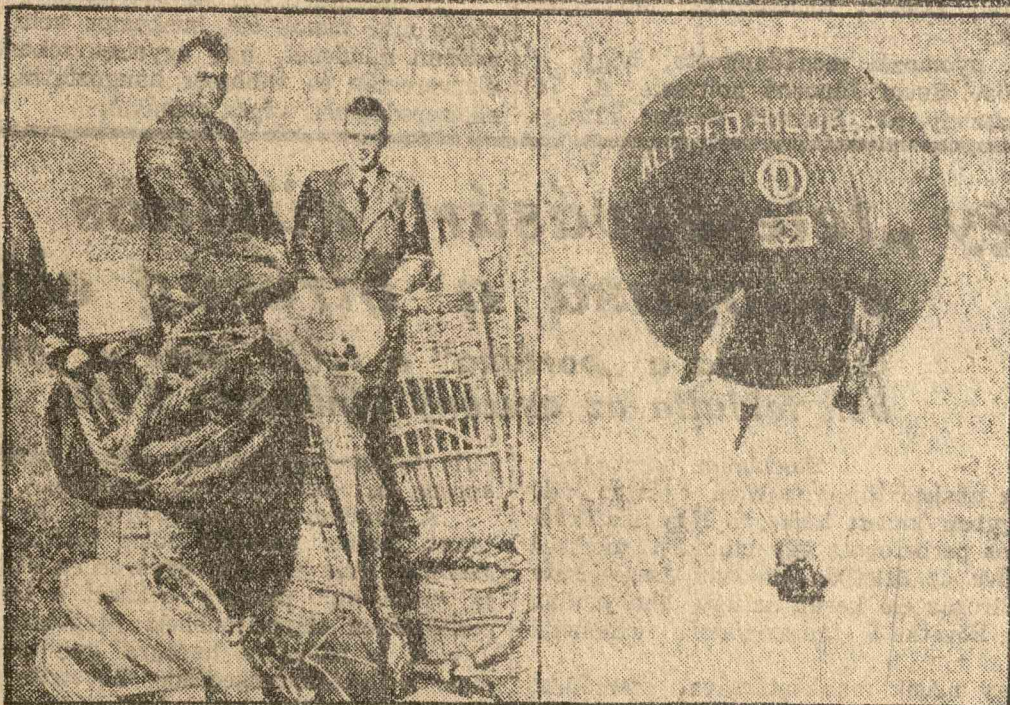
Másodszor sem sikerült a Ripensiának Venus-Ripensia 3:0 (1:0)

Bucuresti, szept. 19. Tegnap délután a Ripensia barátságos revansmeccset játszott a Venussal. Mint emlékeztetés, vasárnap játszotta le a két csapat bajnoki küzdelmét a fővárosban, — amelynek során a tavalyi bajnokcsapat — elődjétől nagy meglepetésre 5:2 arányban kapott ki.

Ezt a csorbát akarta kiküszöbölni a Ripensia a tegnapi mérkőzésen, hogy

a két pontot már nem is tudja visszacserezni, legalább becsületét mentse meg. — Azonban ez sem sikerült. A Venus kitűnő formában van, állandó fölény jegyében játszott és 1:0-ás félidő után 3:0 arányban győzte le a timisoaraiakat. A Venus mindhárom gólját Petea Valcov lőtte.

Az izgalmas mérkőzést 5.000 ember drukkolta végig. Jó bíró volt Ceaureanu.

Léggömbverseny Varsóban

Vasárnap tartották meg Varsóban a Gordon Bennett díjért a léggömbversenyt, amelyen 7 ország képviselőjében 13 léggömb vett részt. Képünkön a győztes „Alfred Hildebrand” léggömb és utasai, Stüber és Götze láthatók.

Goga nem tudja mit akar --

jelentette ki volt alvezére az agrárpárt gyűlésén

Bucuresti szept. 19.

Vasilescu Valjean, aki kilépett Goga pártjából, tegnap egy népgyűlésen kijelentette, hogy a politikusoknak végre már fel kell hagyniuk a demagógiával.

— Ilyen demagóg Goga is — mondta

Vasilescu Valjean — akinek az a bűne, — hogy nem tudja, mit akar.

Vasilescu beszéde további részében is élesen támadta Gogát és kijelentette, hogy Goga olyan programot alkotott, amely nem felel meg a román nép lelkiületének.

Feloszlatta a cseh kormány a horogkeresztes német pártot

A csendőrség sok letartóztatást eszközölt

Prága, szept. 19.

A cseh kormány feloszlatta a szudeta német pártot. A németek tiltakoztak a feloszlátás ellen és tovább is megtartották gyűléseiket. A kormány most a csend-

őrségnek adott utasítást, hogy érvényesítse a feloszlátó rendeletet. Ennek megfelelően a csendőrök minden faluban házkutatást tartottak. Eddig már igen sok németet tartóztattak le.

Meghalt Marinkovics, volt jugoszláv miniszterelnök

Belgrád, szept. 19.

Marinkovics volt jugoszláv miniszterelnök és külügyminiszter tegnap délután meghalt. Marinkovics néhány évvel ezelőtt nagy szerepet vitt Jugoszlávia népszövetségi képviselőként és a diktatúrában is közismert volt a tevékenysége. Előbb Zsifko-

vits tábornok külügyminisztere volt, majd a tábornok lemondása után ő vette át a kormányelnökséget.

Utána Uzonovics került a kormányra, amikor is Marinkovics betegsége miatt — visszavonult a közéletből, míg most utolérte a halál.

Kerékpárosok figyelmébe!

Előrehaladott idény miatt

árúkészletemet minden áron eladom

GRÖSZ kerékpárüzlet Piața Mihai Viteazul 14.

Felakasztotta magát egy 74 éves asszony Baia-Maren

Baia Mare, szept. 19.

A város közelében levő Postfundus határterészen ma reggel az egyik gyümölcsfán egy öreg asszony felakasztott holttestét találták.

A nyomozás megállapította, hogy a hulla özv. Suciú Jánosné holtteste. A 74 éves asszony, aki Satunau de Sus község-

ben lakik, pénteken tünt el hazulról, bejött Baia Marera és itt a határban felakasztotta magát.

A hozzátartozók szerint az öreg asszony már napok óta buskomor volt, mert adóban mindenét, még egyetlen tehenét is elárverezték és többször hangoztatta, hogy elkeseredésében végez magával.

Egy „teleségvásár“ különös epilógusa a bíróság előtt

Otthagytta a „portéka“ a vevőt, mire ez dühében teldulta az asszony tönkékének üetét

Stockholm, szept. 19.

Az arvicai törvényszéken egészen különös ügyben kellett ítélni. Egy festékkereskedés perbefogott egy munkást, mert a behatolva az üzletben mindent össze-vissza tört. Bíróság elé került az ügy, ahol a munkás a következő fantasztikus vallomást tette:

Egy másik munkástársával szerződést kötött, amelynek értelmében az megveszi munkástársától feleségét 200 svéd koronaért. Formális adás-vételi szerződést írtak alá, 100 koronát azonnal kifizetett és el-

vitte az asszonyt magával, míg a másik 100 korona tíz részletben volt esedékes.

A munkás már 160 koronát ki is fizetett, amikor váratlan dolog történt. Az asszony, akit eladtak, egyszerűen otthagytta a „második“ urát és beállott a festékkereskedésben elárusító nőnek. Megtudta ezt a vevő és irtóztos haragra gyulladt, bement a festékkereskedésbe, követelte, hogy az asszony jöjjön haza, de amikor az nem akart, összetört mindent az üzletben.

A két munkás ellen megindították a rabszolgakereskedés miatt az eljárást.

Válságosra fordult Dumitrescu tábornok állapota

Bucuresti szept. 19.

Tegnap számunkban megírtuk, hogy Dumitrescu csendőrtábornok súlyos beteg. A tábornok állapota ma még jobban súlyosbodott, úgy, hogy az orvosok, akik konziliumot tartottak felette, katasztrófától tartanak. A beteg egyébként 80 kilóról 50 kilóra fogyott le.

Agyonlőtte magát a sik-kasztó postafőnök

Cetatea Alba, szept. 19.

Sarata község postafőnöke, Cernea Josif tegnap este lakásában agyonlőtte magát és meghalt. Azonnal vizsgálatot indítottak és megállapították, hogy a pénztárból 66 ezer lej hiányzik. Cernea ezt az összeget egy hónap alatt sikkasztotta el és amikor megtudta, hogy másnap Chisineuból a szociális havi vizsgálóbizottság megjön, kétségbeesésében és a letartóztatástól való féltelmében főbelőtte magát.

RÁDIOMŰSOR

PENTEK

Bucuresti: 13: Lemezek. 13.45: Tőzsde. Sport. 13.55: Lemezek. 14.15: Hírek. 14.35: Lemezek. 18: Rádiózenekar. 19.15: Könnyű zené. 20.20: Zongoralemezek. 21.15: Kórusok. 22.45: Rádiózenekar. 23.25: A rádiózenekar folytatása. 24: Éjszakai hangverseny.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hang-lemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05: B. Zala Lili zongorázik. Sz. Kováts Boriska hegedül. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárásjelentés és vízállásjelentés. 14.30: Hang-lemezek. 15.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 17.10: Aczél Adámné előadása. 17.45: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 18: Schöppflin Aladár beszél Cholnoky Viktor Tammuz című művéről. 28.20: Türr István fuvolázik. 18.45: Sportközlemények. 19: A rádió tárgysorsjáték húzása. 20.05: Farkas Sándor és cigányzenekara. 20.20: A puritánok operaelőadás ismertetése. 20.30: A bécsi rádióállomás műsorának közvetítése. 23: Hírek. Időjárásjelentés. 23.20: Az Erőss-Sovinszky szalon- és jazz-zenekar. 24.20: Sárközi Gyula és Béla cigányzenekara. 1.05: Hírek.

SZOMBAT

Bucuresti: 13: Lemezek. 13.45: Tőzsde. Sport. 13.55: Lemezek. 14.15: Hírek. 14.35: Lemezek. 18: Katonazene. 19.15: Katonazene folytatást. 20.20: Gramofon. 21: Jazz. 23.15: Hírszolgálat. 23.25: A hangverseny folytatása.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hang-lemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05: Hang-lemezek. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: Szervánszky szalonzenekar. 15.20: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 17: Amíg a fonálból őszi divat lesz. Közvetítés, vezetett Burinszky Sándor. 18: Pontos időjelzés időjárásjelentés, hírek. 18.20: Magyar imre és cigányzenekara. 19: A rádiótárgysorsjáték húzása. 20.05: Kertész Miklós jazzzenekara. 20.40: Móricz Zsigmond előadása. 21.10: Első Kanadai Regénytár. 23.10: Hírek, időjárásjelentés, löversenyeredmények. 23.35: Budapesti Hangverseny Zenekar. — 1.05: Hírek.

3 „ERDELYI MAGYARSÁG“

1935 szeptember 21

Olcsó vásárnap a Kiállításon!

Ma pénteken 5 lei beléplidíj mellett megnézheti a Csarnok Kiállítását és mélyen leszállított árban vásárolhat.

Állampolgársági blankettákat loptak az oradeai városházán

Egy városi szolgát és büntetését őrizetbe vették

Oradea, szept. 19.
Nem mindennapi tolvajlás ügyében vettette be a vizsgálatot az ügyészség. Tegnap délelőtt a városháza állampolgársági ügyosztályának tisztviselői meglepetéssel állapították meg, hogy a hivatalból több üres állampolgársági blanketta hiányzik. — Mint kiderült, a blankettákat Boldis Joar városházi szolga lopta el a hivatalból, aki ezenfelül

elvette a hivatal pecsétjét is és ezeket átadta egy kijárónak, aki a blankettákat kitöltötte.

Mosoiu polgármester és Vostinar főjegyző neveit ráhamisította, majd jó pénzért eladta a hamis állampolgársági bizonyítványokat.

Természetesen azonnal megtették a felelőst úgy a szolga, mint a felbujtó és kijáró ellen és az ügyészség meg is kezdte a kihallgatásukat.

Lugoji diákok „abesszin” kalandja

Oradeán keresztül akarnak Olaszországba szökni, hogy felvétessék magukat a hadseregbe

Oradea, szept. 19.
Az oradeai rendőrség tegnap délelőtt táviratot kapott a lugoji rendőrségtől. — amelyben arra kéri, hogy azonnal indítsák meg a nyomozást Róth István 18 éves lugoji fiatalember és ennek Rotschild nevű barátja kézrekerítésére. A körözés szerint ugyanis pár nappal ezelőtt eltűnt szülői lakásáról Róth István, aki a napokban érettségizett.

Szülei kétségbeesetten keresték a fiatalembert, de nem sikerült megtalálni. — Most holmiai között kutatva egy levelet találtak, amelyben megírja, hogy Rotschild nevű barátjával Oradeára utazik, ahonnan

át akar szökni a határon, hogy jelentkezzenek az Abesszinia ellen vonuló olasz hadseregbe.

A rendőrség azonnal bevezette a nyomozást

egyben értesítette a határrendőrséget is, hogy a kalandos szellemű fiatalembereket tartóztassák fel és toloncolják vissza.

Itt az ideje
hogy az őszi szezonra
SZÖVET
szükségletét beszerezze
KATZ Testvérek
Posztóáruházában
Str. Avram Iancu 1.

Fejlődik az angol gyáripár

London, szept. 19.
Angliában az elmúlt év folyamán 478 új gyár épült. Legtöbb a posztó és szövetiparból való.

Meglincselt a tömeg egy gyilkos néget

Oxford, szept. 19.
Az amerikai Oxfordban, álarcos egyének behatoltak az ottani fogházba, ahol egy néger volt fehér ember meggyilkolása

miatt letartóztatva. Az álarcos emberek lefegyverezték az őrséget, kihurcolták a néget a fogház előtti térre, ahol népitömeget tartottak fölötté és felakasztották

Pusztító tűzvész a Sacueni melletti Stubenberg-tanyán

700 ezer lei a kár. — Mi okozta a rejtélyes tüzet?

Sacueni, szept. 19.
Albis község mellett a Védi tanyán, amely a Stubenberg grófok tulajdona, tegnap kigyulladt két disznóól. A tüzet a szolgák eloltották. Kevéssel utóbb, ugyanígy titokzatos módon kigyulladt a sertés-ól mellett levő 10 méter hosszú szén is. A

száraz fa, olyan gyorsan égett, hogy olásra gondolni sem lehetett. Az egész szén minden bennelevővel együtt leégett. A kár meghaladja a 700.000 lejt. A csendőrség megindította a nyomozást a titokzatos tűz okának felderítésére.

Ismét egészséges

és élelvidám vagyok

és ezt a „Gastro D.”-nek köszönhetem — írja S. Lily oradeai fiatal leány. Majd így folytatja: 24 éves vagyok, de életem utolsó 6 esztendeje állandó szenvedésben telt el. 18 éves koromban nagyon megijedtem valamitől és egy olyan betegséget kaptam, amiről nem lehet biztosan megállapítani, — hogy milyen természetű. Állítólag gyomridegesség természetű volt. Nem tudtam sem enni, sem aludni, ha ettem valamit, — azonnal kihánytam és kivert a forróság, — utána hosszas fejfájás gyötört. Sápadt, vérszegény lettem, 7 és fél kilógramot fogytam, elvesztettem életkedvem, nem tudtam sehová sem járni. Mig végre a „Gastro D.” nevű gyógyszert kezdtem használni. Ez az amerikai gyógynövény kivonatából készült, nagyszerű gyógyszer teljesen meggyógyított, mindent eszem, jókedvű vagyok és három hónap alatt 6 kilógramot híztam; járok ismét társaságba és bizom a jövőmben.

A „Gastro D.” romániai képviselője, Császár Ernő gyógyszer-tára, Bucuresti, Calea Victoriei 124. Vidékre 130 lei utánvét-tel küldi.

Németországban csak a horogkeresztes zászlót szabad kitűzni

Berlin, szept. 19.
A nürnbergi német nemzetgyűlés határozata folytán a birodalom lobogója a jövőben a horogkereszt lobogó lesz. Ezentúl tehát a középületekre csak ezt a lobogót fogják kitűzni, míg a fekete-fehér-piros és az egyes tartományok lobogóit nem szabad egyáltalán kitűzni.

Tömegszerencsétlenség egy színház lebontásánál

Newyork, szept. 19.
Newyork egyik régi színházát most bontják le. A tető beomlott és 18 munkást maga alá temetett. Valószínű, hogy mind a 18 munkás életét veszítette.

Kaszákból — fegyver

Stockholm, szept. 19.
Egy Cirtenham nevű ember 90.000 kaszát vásárolt, amelyet még a háború előtt az oroszok rendelték, de a világháború miatt nem váltottak ki. A nagy mennyiségű kasza nyersanyagát a gyanu szerint nácikra akarják felhasználni. A vásárló ló nemzetiségét nem ismerik.

Megérkezett a leghíresebb

COLOSSEUM CIRKUSZ

Ma és a következő napokon a Mihai Viteazul-téren este 1/2 10 órai kezdettel

nagy előadások

szenzációs mutatványokkal.

Világhírű artisták!

Elsőrangban idomítóit állatokkal.

Helyárak: 27 lei, 16 lei, 7 lei.

5 oldal

„ERDELYI MAGYARSÁG”

1935 szeptember 21.

Beadta a pert a város ellen levágott félkarjáért dr Pelle János

Dr Pelle János ügyvéd képviselőben dr Ney Pál ügyvéd tegnap benyújtotta a törvényszékhez a keresetet Oradea városa és a Városi Vasút ellen. Pelle János 1 millió 807 ezer 250 lei kártérítést követel a várostól és a városi vasutól egyetemlegesen. A beadványban Pelle levágott karja kártérítéséért alapösszegként másfél millió leit kér. A szerencsétlenség következtében tönkrement ruházataért 7250 leit, orvosi és házi költség címén 20 ezer leit követel, míg 60 ezer lei annak a kárnak az összege, amely az alatt érte a jól menő irodávar rendelkező ügyvédet, amíg gyógykezelése miatt az ágyat kellett őriznie. 60 ezer leit műkar költségeire kér. Minthogy az

orvosok véleménye szerint ahhoz, hogy Pelle dr karja teljesen rendbe jöjjön még 4 hónapi utókezelésre van szükség, ami összesen 160 ezer leibe kerül. Ezenkívül Pelle élete végéig 22 ezer lei életjáradékot követel amiből 2 ezer leit a kisegítő személyzetnek kontemplál.

Pellea dr beadványához mellékelte a szakértői véleményt is amit az annak idején megtartott helyszíni szemle alkalmával vettek fel a szakértők.

A kereset kimenetele elé feszült várakozással tekint nemcsak a város jogászai, hanem az egész város közönsége. Hir szerint a bíróság rövidesen kitűzi a tárgyalást az érdekes perben.

Már Petrache Lupu is unja

Novemberben az égbe megyek -- mondja a maglaviti csodapásztor

Craiovából jelentik: Néhány nap óta ismét tömegesen látogatják Maglaviti kíséretét az idegenek. Francia, angol és svéd tudósok látogattak el Petrache Lupuhoz, akit legutóbb egy igen neves pszichiáter vizsgált meg. A pásztor a hozzá intézett kérdések során folyton csak azt hajtogatta, hogy beszélt az Istennel, aki őt meghívta az égbe és ez még az elmúlt év novemberében történt.

Petrache Lupu, a maglaviti csodapásztor tegnap ismét nyilatkozott híveinek

és kijelentette, hogy ismét beszélt az Istennel, aki kijelentette neki, hogy 31 november hóban magához fogja szőlítani és helyette mást fog a földre küldeni.

A maglaviti csodapásztor már készülődik is a halálra és addig is amíg az bekövetkezik, bójt fogta magát. Az orvosok véleménye szerint, ha Petrache Lupu a novemberben bekövetkező haláláig nem számít magához táplálékot, akkor egyáltalában nem lesz csoda, hogy a bement időben fog meghalni.

Vasérnap Venus-Cao (Nac) mérkőzés lesz Oradeán

Bucuresti, szept. 19
Tegnap délután a Ripensia barátságos revansmeccset játszott a Venussal. Mint emlékeztetés, vasárnap játszotta le a két csapat bajnoki küzdelmét a fővárosban, amelynek során a tavalyi bajnokcsapat, a Lokomotiv nagy meglepetésre 5:2 arányban kapott ki.

Ezt a csorbát akarta kiküszöbölni a Ripensia a tegnapi mérkőzésen, hogy a

a két pontot már nem is tudja visszaszerezni, legalább becsületét mentse meg. Azonban ez sem sikerült. A Venus különös formában van, állandó fölény jegyében játszott és 1:0-ás félidő után 3:0 arányban győzte le a timisoaraiakat. A Venus mindhárom gólját Petea Valcov lőtte.

Az izgalmas mérkőzést 5.000 ember drukkolta végig. Jó bíró volt Ceaușescu.

Nem kerültek még kézre a pénzhamisítók

Néhány nappal ezelőtt megírtuk, hogy az oradeai rendőrség teljes gárdája nagyarányú pénzhamisítás ügyében nyomoz. A rendőrség bünygyi osztályának első feltevése az volt, hogy a pénzhamisító műhely nem Oradeán hanem Bihormegye valamelyik kisebb községében van, ahol a tettesek zavartalanul üzhetik mesterségüket. A nyomozás szálai az első pillanatokban Vascau községbe vezettek. Vascauban azonban annak ellenére, hogy az ottani csendőrség meglehetősen alapos nyomozást végzett,

még sem sikerült a pénzhamisítók nyomára bukkanni.

A későbbi nyomozások során azután megállapítást nyert a tény, hogy a hamis pénzgyár Cernautiban van. A nyomozások azonban Cernautiban sem vezettek eredményre és így jelenleg az a helyzet, hogy a rendőrség nem ismeri a hamis pénzgyár székhelyét.

Annak ellenére, hogy maga az ország egész rendőrsége a legteljékoztatottabban áll a veszedelmes pénzhamisítókkal, a Cre-

dinta című bucarestii lap oradeai tudósítójának tollából első helyen, tegnap azt a szenzációt keltő hírt közölte, hogy az oradeai rendőrség letartóztatott egy jimboliailletőségű Schwartz Lajos nevű egyént, aki kihallgatása során azt vallotta, hogy a hamis százejegyekhez szükséges anyagot "az oradeai Phöbus vasgyárban szereztek be".

Szükségtelennek tartjuk megjegyezni azt, hogy a Credintának ez a híradása minden komoly alapot nélkülöz. A Phöbus vasgyár vezetősége egyébként a hírrel kapcsolatban már meg is tette a szükséges lépéseket a valótlán híreket közlő lappal szemben.

A rendőrség bünygyi osztálya egyébként ez uton hívja fel a közönség figyelmét arra, hogy a legújabb hamisítású 100 lejecek leginkább arról lehet felismerni, hogy ha a II Károly király domborképéborító haját megdörzsöljük, az a dörzsölés következtében megsárgul. Téves feltevés tehát az is, hogy a közönség az ugynevezett vonalas százastól tartózkodik. Tény az, hogy a legkevesebb hamisítvány a vonalas száz lejesek között van. A rendőrség még felhívja arra is a közönség figyelmét, hogy amint egy hamis százejegy kerül a kezébe, azonnal szolgáltatassa be a rendőrség bünygyi osztályán, hogy a szükséges lépéseket meg lehessen tenni.

Cristescu Alecut választották az oradeai üzemek elnökévé

A városi interimár bizottság tegnap délutáni ülésén megválasztották az egyesített üzemek igazgatóságának elnökét. Dr. Bleda h. polgármester javaslatára Cristescu Alexandrut választották elnökévé. Az új igazgatóság Dancea, Stamatopol és Boca tanácsosoktól veszi át az egyes üzemek ügyeit és könyveit.

APROHIRDETSEK

Őszi szövet maradjaink női és férfi ruha, kabát méreteken megérkeztek. Str. Pável 27. 3763

Különböző butorok, lámpa eladó. Cim: dr Kádárné, Alea Romei 2 3772

Alig használt női 36-os finom cipő eladók. Cim a kiadóban.

Eladó kifogástalan jó női Central Bobbin varrógép. Cim a kiadóban. 3703

Jómegjelenésű intelligens urak privát házak látogatásával 2-3000 lei havi keresethez juthatnak. Cim a kiadóban. 3804

Boltiszigla megbízható ki ügyesen csomagol, felvételik. Cim a kiadóban.

Németül és románul tudó megbízható kisasszonyt azonnalra vagy elsejére felvesszék dr Zoltán Jenő Str. Nic. Jorga 21. szám. 3811

Románul beszélő 15 éves fiut kifizetőnek felvesz "Corvina" könyvtárat Piata Unirii. 3812

Hatósági Munkaközvetítő Hivatal Oradea. Állást kaphat 1 kádár, 1 fa esztergályos, 6 cipész, 1 kovács.

Mindenes főzőnőt felveszek 1-ére hosszú bizonyítvánnyal. Jelentkezés d. u. 4-5 óráig Str. Regele Carol 26. Fehér. 3810

Toll munkát tudó iparművészek munkát kapnak. Cim a kiadóhivatalban. 3800

Szakképzett modistinnók felvételnek Klein Simon kalapgyárban. 3796

Makulatura újságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházában, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

Lakbérszerződés nyomtatvány kapható Pásztor Ede papíráruházában.

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére keresünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

PÁSZTOR-NYOMDA, ORADEA

Telefon: 381

Iskolás gyermekek

részére legolcsóbb bevásárlási forrás

Pásztor Ede

papír és írószerek áruháza

Oradea, Piata Mihai Viteazul No. 4.